

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
prebrskajte Vse delo volje. Vse, ki
mu pripadajo "Glas Naroda" ali se
pripadajo na narodnost. Vse, ki
slo, kar ste mu odprli pot k svetu
in k svetovnemu človeku.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO.
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako ste
niste naročnik, pošljite en do-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242
Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879
No. 285. — Štev. 285.
NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 9, 1938 — PETEK, 9. DECEMBRA, 1938
ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK
Volume XLVI. — Letnik XLVI.

ADOLF HITLER HOČE PROSTO ROKO NA VZHODU

ANGLEŠKI KOLONIJALNI MINISTER JE VNOVIČ POUDARIL, DA NE BO DALA ANGLIJA NEMČIJI KOLONIJ

Nemčija od Francije ne bo zahtevala kolonij. — Hitler zahteva, da se Francija odpove svoji zvezi z Rusijo. — Nemčija ne zahteva ničesar od Španije. — Hitler steza roke po ukrajinskem žitu.

PARIZ, Francija, 8. decembra. — Ko ste Francija in Nemčija podpisala pogodbo, s katero se želite obvarovati vojne, razpravljate sedaj o kakem morebitnem nesporazumu, ki bi mogoče imel v bodočnosti za posledico, da bi bila ta pogodba prelomljena.

V razgovorih med nemškim vnanjim ministrom von Ribbentropom in francoskim vnanjim ministrom Bonnetom je bilo dognano naslednje stališče Nemčije:

1. Nemčija ne bo za sedaj zahtevala vrnitev kolonij.

2. Nemčija sedaj ne bo podpirala glasnih italijanskih zahtev po Tunizu in Korziki. To je von Ribbentrop včeraj povedal Bonnetu. Nemško časopisje pa trdi, da nova nemško-francoska pogodba nikakor ne oslabuje osi Berlin-Rim.

3. Nemčija ne mara doseči trdne postojanke južno od Pirenejev in podpira španske fašiste v prvi vrsti valed zahteve svoje zaveznice Italije.

V zameno za te obljube pa Nemčija želi, da Francija ne stori ničesar, kar bi moglo ovirati gospodarsko in politično prodiranje Nemčije proti vzhodu, da pride Nemčija tem bližje do ruske Ukrajine.

V tej zahtevi vidi francoski politični krogi željo Nemčije, da Francija odpove svojo pogodbo za medsebojno vojaško pomoč z Rusijo, da se bo Nemčija na svoji zapadni meji čutila varno, ako pride do vojne z Rusijo.

Kaj je Bonnet odgovoril von Ribbentropu na to nemško zahtevo, ni znano.

Pertinax pa piše v Daladierovem listu "L'Oeuvre", ki je glasilo stranke radikalnih socialistov, da Bonnet Rusije in Poljske ne bo branil nič boljše, kot je branil Čehoslovaško.

Mnogi francoski politiki ne odobrujejo francoske pogodbe z Nemčijo.

Bivši socialistični ministrski predsednik Leon Blum pravi v svojem listu "Le Populaire": — Po Monakovem smo pričakovali kaj boljšega.

Poslanec stranke desnice, Henri de Kérillis, piše v "L'Epoque": "Pogodba je prazna, toda nevarna. Bonnet vsak dan bolj čisti pot v Nemčijo."

Von Ribbentrop je včeraj obiskal Arch de Triomphe in je na grob neznanega vojaka položil velik venec s svastiko.

BERLIN, Nemčija, 8. decembra. — Nemški časopisi, ki razpravljajo o nemško-francoski nenapadalni pogodbi, zatrjujejo, da bo os Berlin-Rim še dalje veljala za podlago nemške vnanje politike.

Listi tudi povdarjajo, da ta pogodba dokazuje, da je Hitler svoječasnno v resnici mislil, kar je rekel v svoji izjavi, namreč, da ni nikakih pravih ovir za prijazne odnose med Nemčijo in Francijo.

"Zadeva Francije je zapadna Evropa in njene prekmorske posesti," pravi "Voelkischer Beobachter", glasilo nacistične stranke. "Zadeva Nemčije pa je osrednja in jugovzhodna Evropa. In v tem se njuni interesi ne križajo."

LONDON, Anglija, 8. decembra. — V poslanski zbornici je kolonijalni minister Malcolm MacDonald odločno potrdil, da Anglija ne bo Nemčiji vrnila nobene svoje kolonije.

"Ne verjamem, da bi bilo v tej deželi kako mnenje, ki bi bilo pri volji odstopiti kako ozemlje, za

Italijani se vedno ne dajo miru

NA ROMUNSKEM BO REVOLUCIJA?

Nemci trdijo, da je bil Codreanu ustreljen v ječi. — Romunska še vedno zapira fašiste.

BERLIN, Nemčija, 8. dec. — Nemško časopisje še vedno vodi kampanjo proti Romunski, in "E-sener National Zeitung" prihaja na dan z obdolžbo, da Corneliu Zelea Codreanu in njegovi tovariši niso bili ustreljeni, ker so skušali pobegniti, temveč, da so bili ustreljeni v svojih celicah na povelje vrhovnega poveljnika orožništva.

List pravi, da je usmrtil izposlovala dvorna kamarila, kateri stoji na čelu prijateljica kralja Karola Magda Lupescu in finančni triumvirat, ki sestoji iz enega Grka in dveh židovskih bratov, ki vodijo romunsko gospodarstvo.

Celo zmerni list "Frankfurter Zeitung" pravi:

"Včasih je kdo nagnjen, da veruje, da bo Romunska videla revolucijo in mogoče že kmalu."

"Frankfurter Zeitung" pravi, da je Codreanu iz ječe dal znamenje za boj proti vladi ter se je za svoja načela sam žrtvoval. Toda "Frankfurter Zeitung" pravi, da plamen, ki je bil zažgan, ne more biti vgašjen in da bo mladina, katero je zbudil, nadaljevala z bojem.

BUKAREŠTA, Romunska, 8. decembra. — Po celi Romunski se nadaljujejo aretacije Želzne garde. V Cernautiju je bilo aretiranih 46 fašistov, v Jassyju pa 17. Večinoma so dijaki in mnogi tudi sinovi visokih državnih uradnikov.

SEDEM OSEB USMRČENIH NA ELEKTRIČNEM STOLU

ATLANTA, Ga., 8. dec. — V državni kaznilnici je plačalo danes sedem morilcev svoje zločine s smrtjo na električnem stolu. Med njimi je bil en sam belokožec in sicer Tom Dickerson, vsi drugi pa zamorci.

Dickerson je bil obsojen na smrt, ker je zadušil otroka, ki ga je imel s svojo lastno hčerjo.

VLAK SE JE IZTIRIL

AUSTIN, Texas, 8. dec. — Petnajst milj severno od tukaj se je iztiril osebni vlak Missouri Pacific železnice. Štirje potniki so bili ranjeni.

čije prebivalstvo je odgovorna naša vlada," je rekel MacDonald.

"O tem sedaj ne razpravljamo, na to niti ne mislimo in tudi ni predmet sedanje praktične politike," je rekel MacDonald.

MacDonald je dalje rekel, da se mora Anglija, ako bi se kdaj reševalo kolonijalno vprašanje, ozirati na želje kolonijalnega prebivalstva, ki je sedaj po njegovem zatrdilu zadovoljno z angleško vlado.

ŠKODA ZRAČNIH NAPADOV NA ŠPANSKEM

V Katoloniji so granate usmrtille nad 4000, ranile pa nad 6000 oseb. 170 zračnih napadov na Barcelono.

BARCELONA, Španija, 8. decembra. — Španska vlada je sestavila poročilo iz katerega je razvidno, kako škodo so napravili fašisti v državljanski vojni s svojim obstreljevanjem.

V obstreljevanju iz zraka, bojnih ladij in artilerije je bilo v Katoloniji ubitih 4,018 ljudi in 6,174 ranjenih: porušeni ali pa poškodovanih je bilo 5,963 poslopij.

Barcelona je bila iz zraka napadena 170krat; ubitih je bilo 2500 oseb in 3200 ranjenih. Uničenih je bilo 1200 poslopij.

Bombardiranje večjih mest Katolonije je bilo naslednje: Tarragona — dva napada bojnih ladij in 84 zračnih napadov, 365 ranjenih in 383 poslopij porušeni.

Palamos — 5 obstreljevanj; 15 zračnih napadov z 571 bombami; 31 mrtvih, 137 ranjenih in 528 poslopij porušeni.

San Feliu — Trije napadi bojnih ladij, 24 zračnih napadov; 50 mrtvih, 137 ranjenih in 528 poslopij porušeni.

Badalona — 14 zračnih napadov; 161 mrtvih, 247 ranjenih in 172 poslopij porušeni.

Figueras — 7 zračnih napadov; 106 mrtvih, 194 ranjenih in 250 poslopij porušeni.

Granollers — En zračni napad, 306 mrtvih, 600 ranjenih, 43 poslopij porušeni.

ČEMU NI HITLER GOVORIL OB GROBU VOM RATHA

Ko je v Parizu ustrelil poljski Žid nemškega konzularnega uradnika von Ratha, je izvršalo po vsej nacistični Nemčiji. Truplo so prepeljali v Dusseldorf.

Hitler je izrazil Rathovu očetu sožalje ter rekel, da bo treba maščevati smrt njegovega sina. To priložnost je hotel izrabiti o priliki pogreba. Oče mu je pa odgovoril, da bi ne bilo umestno govoriti ob grobu o maščevanju.

Hitler je jeze pobledel, toda vpošteval je očetov nasvet in molčal.

AMERIŠKA DELEGACIJA V LIMU, PERU

Nemški časnikarski poročevalci so prišli pred ameriško misijo. — Nemško propaga n d o hočejo oblasti zatreti.

LIMA, Peru, 8. dec. — Argentinski delegati na panameriški kongres v Limu so sestavili predlog, po katerem naj bi bila zatrta politična propaganda po vseh ameriških republikah.

Včeraj je dospela ameriška delegacija, kateri načeluje državni tajnik Cordell Hull in katere član je tudi bivši republikanski predsedniški kandidat Alf M. Landon. Ko je prišla v Limu ameriška delegacija, se je prepričala, da so jo prehiteli nemški časnikarski poročevalci, ki so zelo delavni med delegati raznih južnoameriških držav.

Komaj je Hull stopil na suho, je obiskal štiri vodilne južnoameriške delegacije ter je proti večeru izjavil, da se je prepričal, da je vsaka delegacija za soglasne sklepe konference, ki se prične v petek.

Argentinski delegat Mario Antelo je sestavil protipropagandni predlog, po katerem naj bi bilo tujim naseljencem v latinskih republikah prepovedano izvrševati politične pravice, ki jim jih daje njihova rojstna dežela. S tem je Antelo naravnost nastopil proti plebiscitu, katerega so se udeležili nemški državljani v raznih južnoameriških republikah, ko je Nemčija zasedla Avstrijo.

Že nekaj tednov prihaja mnogo nemških in italijanskih neuradnih "opazovalcev" v Limu ter stopajo v stik z raznimi delegati, ki so prišli na 8. janameriško konferenco. Ti agitatorji hočejo delegatom dokazati, da hoče panamerikanizem imeti južnoameriške države samo za rep severoameriškega psa. Južnoameriškim republikam svetujejo, da se zvežejo z Evropo trgovsko in politično kot samostojne države, ne pa pod kakim protektoratom.

Nemčija je tik pred konferenco imenovala za novega poslanika v Limu zelo delavnega moža. Vsi nacistični voditelji se naglo prekinili svoje počitnice v Evropi, da pridejo v Limu, predno se prične konferenca.

Dva nova ameriška rušilca.

NEWPORT NEWS, Va., 8. decembra. — Danes so spustili tukaj v morje najnovejša in najmodernejša ameriška rušilca "Mustin" in "Russell." Izdelala jih je tukajšnja Shipbuilding and Dry Dock Co.

DEMONSTRACIJE PO LAŠKIH MESTIH SO NA DNEVNEM REDU

RIM, Italija, 8. decembra. — Fašisti so včeraj priredili velike demonstracije v Napolju, Florenci in Perugiji ter klicali "Živela italijanska Tunizija!"

TOM MOONEY STAR 56 LET

SAN QUENTIN, Cal., 8. decembra. — Thomas J. Mooney je trdno uverjen, da je danes obhajal svoj zadnji rojstni dan v ječi. Danes je bil star 56 let. Zaprt je že 23 let zaradi napada na preparedness parado v San Franciscu.

On in njegovi prijatelji so uverjeni, da ga bo novi guvernir Culbert Olson oprostil kmalu po 1. januarja.

Od delavskih voditeljev in napredno mislečih oseb je dobil nebroj brzojavnih čestitk.

Smrt v samotni velemesta.

Iz nekega stanovanja na 9. Avenue v New Yorku se je oglasilo strahovito lajanje in evljenje. Ker na trkanje nihče odprl, je policija razbila vrata. Na tleh je ležala mrtva 55 letna Mary Morrison. Po mnenju coronerja je umrla naravne smrti. Poleg trupla je bilo sedem mačk in troje psov. Pokojnica je bila vdova ter je že odnekad posvečala vsvo svoje ljubezen psom in mačkam.

"VOJNA Z NEMCIJO BI BILA UPRAVICENA"

BOMBAY, Indija, 6. dec. — Znani indijski voditelj Mohandas K. Gandhi je danes rekel: — Če bi države napovedale Nemčiji vojno, bi bila ta vojna povsem upravičena. Nemška vlada je napovedala Židom borbo na življenje in smrt. — Ubogi židovski narod se ne more braniti.

Žide so preganjale že razne države, in to preganjanje se vrši že stoletja in stoletja toda takšnih divjaštev kot se zdaj vrše v Nemčiji, ne pomni zgodovina. Vojna proti Nemčiji bi bila povsem upravičena. — Če bi bil jaz Žid ter bi si služil svoj vsakdanji kruh v Nemčiji, bi jim rekel, naj me ustrelje ali pošljejo v ječo, ako bi me hoteli izgnati.

NIKOLAJ JEŽOV ODSTAVLJEN

MOSKVA, Sovjetska unija, 8. dec. — Danes je bilo tukaj oficijelno objavljeno, da je bil odstavljen Nikolaj Ježov kot komisar za notranje zadeve. V področje komisarja za vnanje zadeve spada tudi politična policija (Ogpu). Za njegovega naslednika je bil imenovan Lorenti Berija, bivši državni tajnik kavkaške republike Georgije.

V Napolju se je demonstrantom pridružilo 1000 članov nemške organizacije "Moč z veseljem". Nemci so ravno prišli iz Genove in so z italijanskimi fašisti korakali pred nemški konzulat, kjer so pozdravljali Adolfa Hitlerja in Benita Mussolinija. Ob tej priložnosti je bilo vseučilišče v Napolju zaprto.

Več sto italijanskih dijakov je tudi korakalo pred francoski konzulat, kjer pa jih je močna policijska straža zavrnila. Dijaki so mahali z zastavami ter klicali "Tunizija, Korzika, Džibuti!"

Slične demonstracije so bile tudi v Rimu, kjer so mladi fašisti korakali proti francoskemu poslanstvu.

Italijansko časopisje odobruje te demonstracije ter očita Franciji, da zatira Italijane v Tuniziji.

List "Popolo di Roma" pravi, da se bo francoski ministrski predsednik Daladier, kadar bo obiskal Korziko, prepričal, kako je Francija zanemarljiva ta otok, v Tunizu pa bo videl neznosni položaj za Italijane.

General Alberto Pariani, vojni podminister, je nadzoroval vojaške naprave na Sardiniji, katero loči od Korzike samo 10 milj široka morska ožina.

V Turinu je demonstriralo 3000 dijakov, ki so korakali pred nemški konzulat in klicali "Hitler, Hitler!" Nek konzularni uradnik se je pokazal na balkonu in je smeje sprejel klice. Nato pa so dijaki molče korakali mimo francoskega konzulata.

PARIZ, Francija, 8. dec. — Ker Hitler noče naznaniti v koliki meri bo podpiral Italijo v njeni zahtevi po francoskem ozemlju, so morala prenehati posvetovanja med nemškim vnanjim ministrom von Ribbentropom in francoskim vnanjim ministrom Bonnetom.

Ribbentrop je Hitlerju poslal pismo, v katerem ga prosi, da mu odgovori na naslednje vprašanje:

"Kaj bo storila Nemčija, ako se bo Francija v obrambi Tunizije, Korzike in Džibutija zapletla z Italijo v vojno?"

\$64.000.000 V VOJAŠKE SVRHE

RIM, Italija, 8. dec. — Vlada je dovolila nadaljnjih 64 milijonov dolarjev v vojaške svrhe. Milijoni, ki so bili prej določeni v ta namen, ne bodo zabili dostavljati, kajti napetost med Italijo in Francijo se od dne do dne veča.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Saka, President J. Lupa, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto volja list na Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanado	Za pol leta
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.00
Za četrt leta	Za pol leta

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJE IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1243

POPIŠI brez podpisa in osebosti se ne priobčujejo. Denar za naročnino naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se naz. tudi prejane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

IRSKA

Pravkar je De Valera presenetil britansko javnost z novim nastopom, s katerim je javno in uradno ter z vsem poudarkom obnovil že staro irsko zahtevo, da se Ulster združi z Irsko v politično enoto.

Naslovil je svojo zahtevo na Veliko Britanijo, češ, da je samo ona kriva razdružitve in da je zato ona odgovorna za sedanje stanje ter za posledice, ki bi mogle izvirati iz tega stanja.

V Londonu pa stoje na stališču, da je priključek ali nepriključek Ulstra zadeva, ki se tiče Ulstra samega. Ako se Ulster izjavi za združitve, se britanska vlada ne bo upirala, ako pa Ulster vztraja na odklonilnem stališču, jih London ne bo silil in jih ne more siliti, da bi sledili željam Irske vlade v Dublinu. Proti njihovi lastni volji jih britanska vlada ne bo podredila Irski.

K temu je samo še pristaviti, da so se Ulsterci v nedavnih volitvah izkazali z ogromno večino, da ne marajo o združitvi ničesar slišati ter so s izjavo dali neposreden odgovor. Ireem in hkrati navodilo in smernice britanski politiki.

Stvar na Irskem je tedaj jako preprosta in povsem jasno podana na vseh straneh. Ako se kljub temu oglašajo znova de Valera, kaže s tem, da misli zahtevo postaviti na dnevni red prav sedaj, ko se mu zdi ugoden trenutek, da z uspehom pri tise na Ulster in londonsko vlado.

Ni še vidno, po kateri poti misli de Valera, da se mu obetajo uspehi, pač si ni težko predočiti, kako smatra de Valera, da je kočljiva mednarodna situacija, v kateri se nahaja Velika Britanija, njegov močan zaveznik.

Pred nekaj tedni so zadnje oborožene sile zapustile zadnje postojanke, ki so jih še imele v Corku na Irskem. Britanska obramba si mora zato priti na čisto, kako bo zanjprej njevo sodelovanje z Irsko, kako naj bo v bodoče organizirana borba zoper možnost tujih oboroženih invazij v zraku in na morju.

S sovražno razpoloženju, nezavezniško, nezanesljivo Irsko v hrbtu bi ne bilo lahko zagotoviti si popolno varnost na Angleškem. Saj se ob trdovratni nepopustljivosti de Valere ni težko zamisliti v čase, ko bi mogel sovražnik Velike Britanije računati z možnostjo podpore iz Irske.

Spričo tega postaja interesantno, kako bo London reagiral na irske zahteve v primeru, ako bi pretnje postajale bolj neprijetne in bi se izkazalo, da smatra Dublin izpolnitev svoje zahteve glede Ulstra kot pogoj za dogovarjanje o skupni vojaški obrambi.

Božične pošiljatve

Svoje in prijatelje v domovini najbolj razveselite če jim pošljete denarno darilo.

Poslajte božična darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem potniškega oddelka "Glasa Naroda."

Denarne pošiljatve v Jugoslavijo izvršujemo točno in poceni.

Slovenic Publishing Co.
Travel Bureau
216 West 18th Street
New York, N. Y.

GENERAL ISMET INONU

ki ga je narodna skupščina soglasno izvolila za predsednika turške republike, čita svoj prvi govor narodni skupščini v Angori.

Tedenski kotichek

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

Komaj sem si zapalil svojo ljubo pipico, se vsedel za pisalno mizo in jel premišljevat, kaj bi napisal za ta svoj kotichek, pa zaslišim trkanje na vrata. Na poziv se prikaže moj prijatelj z zavojem pol pazuho. Po običajnem pozdravu mi pravi:

— Na, vzemi, to je nekaj zate, ali godovi dan. Sicer pa —

— Ah, kaj sicer, kar molči, ti nam priobčuješ teden za tednom svoj zanimivi kotichek, katerega vselej najprvo preberem, kadar pride.

Ko sem paket razvil, se mi zablišči pred očmi — ateklenica doma iztisnjene božje kapljice.

— Potem pa, Bog ti povrni! In drugače, kako se še imaš?

— Hvala Bogu, ne smem se pritoževati, le z današnjim dnevom nisem zadovoljen in se mi zdi, kakor da je izgubljen.

— Tako? Ali morda nisi storil svojega dela ali svoje dolžnosti?

— Pa še kako! Preteklo noč sem napravil v tovarni 8 ur, domov prišel sem šel po grocerijo, na to pa sem kuhalnico stesal in mizo pobarval.

— Da, pobarval z vinom.

— Kaj z vinom! Jaz govorim resno.

— Potem pa nisi storil ničesar za korist svojega bližnjega?

— Pa še kako! Danes sem plačal Community Fund, ki je ustanova, ki v našem okrožju zbere vsako leto ob tem času za pet milijonov dolarjev prostovoljnih prispevkov katere razdeli med mnoge dobrotelne organizacije in zavode. Obiskal sem domov grede svojega bolnega tovariša-sodelavca, in enemu sem posodil nekaj denarja.

— Potem pa nisi bil prijazen do svoje družine?

— In še kako! Dospevši z dela, sem poljubil svojo boljšo polovico, na to sem vnuka ujekal na kolenu, slednjič pa sem svojemu najmlajšemu sinu, ki pobaja srednjo šolo, pomagal graditi njegov ship model.

— Božji človek, ako si vse to danes storil, si lahko ponosen in ti le čestitam, saj tvoj dan je bil dobro porabljen.

— Pa vendar nekaj sem pogršel. Nisem imel prilike, da bi se pošteno — od strea nasmejaj. Nisem se pozabil, ko si svoječasnno pisal v kotichek, kakor pristen smeh blagodejno vpliva na zdravje in da ga vaši zdravniki celo priporočajo okrevajočim bolnikom. In neki latinski pregovor pravi: Najbolj izgubljen je tisti dan, ako se nismo nič nasmejali. In neki angleški izrek: A good laugh is sunshine in a house.

Povedal sem nam zgodbo iz naše bolnišnice, ko so namreč nekega bolnika pomotoma operirali radi zamenjave, ki se pa je po čudnem naključju na to dosti boljše počutil kot kdaj prej.

Ko so o tem slučajju naši bolniki slišali, se jih je polastila splošna želja: vsi so hoteli pod nož, da so jih zdravniki komaj pomirili.

Prijatelju se je izpolnilo, kar je pogršel: od strea se je nasmejaj in se zadovoljno poslovil.

Preteklo nedeljo popoldne se je vršila glavna letna seja Slovenskega Doma, na kateri

se je sklenilo, da se za prihodnje leto zviša članarina od 50 centov na \$1. Druge vrste članarina pa je podpornega značaja: \$3 na leto ali mesečno 25 centov, za kar je član po 6 mesecih upravičen do vena za \$25, ako se poslovi iz te solzne doline, ali pa prejme njegova družina to vsoto v gotovini.

Letos ima Dom nad 700 članov in upati je, da število ne bo znižalo radi višje članarine, ki je potrebna z ozirom na Domov dolg. Saj hiša je vendar nakopirana lastnina vseh članov ter naše skupno zbrališče in ognjišče, kjer se počutimo kakor doma in kot člani ene velike družine.

Ves stari odbor je dobil zapuščino ter bil ponovno izvoljen. P. Klun, predsednik, F. Oblak, tajnik, V. Arh, zapisnikar ter F. Šumič, blagajnik.

Tudi pri društvu Sv. Jožefa št. 41. Kranjsko Slov. Kat. Jednote je bil ponovno in soglasno izvoljen stari odbor. J. Bašel, predsednik, L. Heinricher, tajnik, J. Božanc, blagajnik in G. Veselič zapisnikar. Sklenilo se je tudi, da se proslavi prihodnje jesen 40-letnica društvene obstoja.

Zdaj razpečavajo božične znamke ali takozvane "Christmas Seals" za pobiranje tuberkuloze. Kadar se vam ponudi prilika, kupite jih po možnosti ter jih prilijepite zraven poštinih na božična pisma, razglednice in zavojce. S tem boste pomagali ubogim jetičnim bolnikom, katerih je okoli 7000 v naši Allegheny County.

V naši Mercy bolnišnici se zdravi mladi rojak William Candek in Mrs. Korošec. Pone srečel se je zadnji teden doli v mestu pri polaganju vodnih cevi. Pobilo ga je na glavi in po plečih, in to je že druga njegova nesreča po preteku enega leta. Želim mu skorajšnjega zdravlja.

Pozdrav!

PRI VASOVANJU OBSTRELJEN Z LOVSKO PUŠKO

Fantoma Antonu Rožmanu in Mirku Pajduhu z Dol pri Brezicah se je zahotelo vsovanja. Okoli druge ure zjutraj sta prišla oborožena z noži in samokresom pred hišo posestnika Blaža v Zdobah. Po starem vaškem običaju sta hotela priklicati dekletu Justino in Stefko, ki pa se nista odzvali.

Z električno svetilko sta svetila v sobo. Ponovila sta trkanje. Ko pa le ni bilo odziva, sta pričela točiti po oknu, da se je zbudil gospodar.

Že sta razbila okno in s silo hotela udrjeti v izbo. Ta podvig pa je preprečil oče Blaž, ki ju je vprašal, kdo sta in kaj hočeta. Rožman in Pajduh nista odgovorila. Rožman se je

se zaupno obrnile na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnjava Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.
POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

BLAZNIKOVA
Pratika
za leto 1939
Cena 25c
s poštino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

razsrdil in ukazal gospodarju, naj se vrne v hišo spat, sicer da mu ne bo dobro. Ko se pa gospodar ni umaknil, je pričel Rožman metati proti njemu kamenje, dočim je Pajduh grozil s samokresom. Gospodar je uvidel resnost položaja in je odšel v hišo, snel s stene lovsko puško ter se vrnil pred hišo. S puško, naperjeno proti vsovalcem, ju je pozval, da se odstranita, ker bo sicer streljal. Oba mladeniča pa se nista dale oplašiti, marveč sta se počasi pomikala proti gospodarju, držec v rokah eden samokres, drugi pa odprt žepni nož. Gospodar je naperil proti vsovalcem puško ter sprožil. Po nesrečnem naključju je zadel Antona Rožmana v desno nogo. Po usodnem strelu se je takoj umaknil v hišo, v dobri veri, da se ni zgodilo nič hudega ter da bo zdaj imel mir. Rožman se je zgrudil ter klical na pomoč. Pajduh je priiskočil k njemu in ko je ugotovil, da je močno ranjen, je poklical gospodarja. Oba sta nato obvezala Rožmanu nogo ter ga odpeljali v breziško bolnišnico.

Po dolgem času se je zopet oglasil moj prijatelj Urban Olivani iz Moon Run, Pa., in njegov dopis bo objavljen v jutrišnji izdaji. Dvakrat sem bil v njegovem lepem domu, dva lepa majska večera sva presedela na porcu in obujala spomine na prelepo Poljansko dolino.

— Olivani! — se bo začudila ali oni, — to je vendar italijansko ime.

Seveda je italijansko, toda ime nič ne pomeni, merodajna sta le duša in sree.

Mogoče bi bilo bolje za naš narod, če bi bili povsod tako navdušeni in pristni Slovenci kot so v Poljanski in Sorški dolini: Olivani, Perešutji, Tavčarji, Hafnerji, Kemperji, Ankerli, Jensterli in ljudje s slinčnimi tujimi imeni.

Največji Jugoslovani prejšnjega stoletja je bil Strosmejer, in poznal sem človeka, ki se je pisal Bilka, pa je bil nad šest čevljev visok ter je bil strah vsem žandarjem v naši okolici.

O njegovi smrti je bilo poročano v začetku oktobra, in če bi imel urednik takrat njegovo sliko, bi jo tudi objavil.

Joškov Franc — kdo ga ni poznal! Kamorkoli se je ozrl, vse je bilo njegovo, in je tudi dal skoro vse, kar je imel.

Če bi ne bilo Dolence (Joškovega Frenka), bi ne imeli Slovenci slovitega umetnika Groharja, in Škofja loka bi marsikaj pogrešala, kar ima danes.

Naj objavim še nekaj, česar ni mogoče z denarjem kupiti — kot pravi prijatelj Frank Kerže.

Eden naših najboljših dopisnikov V. P. zaključuje svoje privatno pismo z ugotovitvijo, ki se pa zdi meni precej dvoljivo:

"V Vaši koloni sem opazil pred časom nekaj obup radi Vaše bolezni. Namreč: 'Ko bi ne bil šel v Ameriko, bi bil najbrž padel kje na karp. ali na ital. fronti, kar bi bilo mogoče bolj.' Ne tako! Z Vašo kolono napravite toliko dobre volje med nami, da ste v tem oziiru pravi ljudski dobrotnik. Ni ga kot je Peter Zgaga, in ni ga bilo in ga najbrž tudi ne bo več za njim."

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.50 Din. 100
\$ 4.85 Din. 200
\$ 7.20 Din. 300
\$ 11.60 Din. 500
\$ 22.50 Din. 1000
\$ 44.50 Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.30 Lir 100
\$ 12. Lir 200
\$ 20. Lir 500
\$ 57. Lir 1000
\$ 112.50 Lir 2000
\$ 167. Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;
KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnjava Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.
POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

GLAS NARODA
pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Kratka Dnevna Zgodba

F. TONNYSON JESSE:

POŽAR NA MORJU

Vreme je bilo lepo in veter je vel polahko nalašč na ljubo mornarjem, ki so bili vsi taki, da so radi delali lepo s počasnostjo. Delo jim je sicer še kar šlo izpod rok, a v sili bi bržčas ne zalegli prida, je so-dil kapitan.

Z živo volno natovorjena ja-drnica je lagodno plula po morju, ko so se iz line na sprednjem krnu nenadoma začeli valjati bledosinji kotanci, ki so se sproti izgubljali med me-glice z morja.

Kapitan Tom Fould je dal obrniti ladjo po vetru, da bi sa-pe ne zanašale dima v zadnji konec. Precej so zaprli vse vhode v podpalubje in zabili line z letvami. Ladijski tesar je pa na nekaj mestih prevrtal pod na prednjem krnu. Ko je izvrtal luknjo nad prostorom, kjer se je bilo vnelo, se je pri-valil venkaj dim, ki ni bil več sinjast, temveč črnorumen in zagaten. V vse luknje so na-vdijli vlivali vodo, pa se vseeno ni menjalo kaditi. Podnice so postajale čedalje bolj vroče. Mornarji so že glasno godrnja-li. Kapitan jih je trdo prijel in prisilil, da so še nadalje ga-sili. Ves dan in vso noč so vli-vali vodo in izvrtane luknje, pa je proti jutru uhajal iz njih le še gostejši dim. To jutro še sa-mo na sebi ni bilo prijazno: vseokrog je bila sama pepelnata sivina, le valovita ravan morja je bila zelenkasta. Na obzorju so se zbirali sivineno-barvni oblaki in se ko spleše-ne ovce stiskali drug k druge-mu. Po ladji pa so čemerni mornarji še vedno prenašali vedra vode. Polivali so tudi že palube, ker je postalo pre-vroče, da bi mogli hoditi po njem. Voda je evrcala po po-du in shlahevala v gost sopuh.

Možje so delali silno neje-voljno in površno; v mislih jim je bilo samo to, kako bi čim-prej mogli z ladje. Naposled so vsi hkrati odložili vedra in keble. Nakanili so stopiti h ka-pitanu in zahtevati, da se zgro-di po njihovem. Po vsi sili ho-teli v čolne, kjer so si obetali zavetja pred ognjem.

Kapitan pa jim je odločno dejal, da bodo šli z ladje, ka-dar se bo zdelo njemu samemu. Da poveljuje on in da po nje-govem tudi ni sila tako hiteti. Naj vendar ne mislijo samo na-sa marveč tudi na ladjo in kar je da naj store, da jo rešijo. Ni-ka-r naj se vedoma ne slepe, da bodo v čolnih na planem morju kaj bolj na varnem. Tako jih je nekaj z lepo, nekaj z grdo pregovoril, da so znova začeli gasiti; čokastega mornarja, ki mu je združljivo ugovarjal, je ugnal s pestmi. Vedel pa je, da se ne bodo dolgo dali vpli-vati in da bodo prej ali slej ko podgane navalili nanj. Izsilili mu bodo čolne, čeprav se na-reja na nevihto.

Torej je rajši takoj ukazal nanositi živeža v čolne vzdolž ograj in tudi velel postreči mornarjem z rumom. Znova so se lotili dela, a čas jim je silno počasi mineval. Bilo je soper-no; od zgoraj in od spodaj je žgalo, da so kakor omočeni prenašali vodo. Dve uri sta prešli in vsi so bili spet do kraja zdelani. A na zadnjem krnu se še ni kadilo. Morebiti pa bodo omejili požar in upo-hali nesrečo. Žal, jih je upanje prevarilo.

Iz podpalubja je iznenada buknil silen plamen, zajel po-sode s smolno in barvilom in ob-liznil sprednji jambor in jed-ro. Mornarjem so vedra zrupo-tala iz rok. Pogrnili so se k čolnom in potegnili iz čepov

nože. Vse vprek so kričali in kleli, da ni bilo moči razločiti besede.

“Nože iz roki! Nože v morje ali pa ne dobite čolnov!” jih je prevpil kapitanov glas.

Trenutek je bilo vse tiho; po-tlej pa je neki starejši človek zavpil: “Fantje, za čolne pa kar dajmo nože!” in je svojo ga zalučal v morje. Tedaj so jih še drugi pometali v vodo in kapitan je odredil spustiti čol-ne.

Tom Fould je stal pred ka-juto na nadpalubju in pri srcu mu je bilo težko. Prvič je vo-zil kot kapitan. Pa bo ladja zgorela, na vodi bo zgorela! O, Bog, ali je res ni moči rešiti! Hipoma mu je začelo srce bur-no utripati. Na levi je uzel ne-kaj, česar menda še nihče ni zapazil. Seveda ni. Saj se vsi pehajo samo okoli čolnov, vsi so razdijvani in obsedeni samo od želje, da bi prišli z ladje. Tudi prav! Bo pa sam posku-sil rešiti jadrnico. Naj gredo! “V čolne,” je mirno ukazal.

Poskakali so vanje, kot bi trenil. Samo eden je še stal na krovu. Bil je John, solastnik ladje in že iz mladega Fouldov najboljši prijatelj.

“John, v čoln! Takoj!”

John je prevelil noge čez o-grajo, a obsedel.

“Le — če greš tudi ti!”

“John, v čoln!”

Mar je John kaj slutil, ker ga je tako čudno gledal? Nekaj sekund sta si obadva vprašujo-če zrla v oči, potem pa je ka-pitan tihoma in priščno rekel: “Zbogom, John!” odtrgal pri-jateljeve roke od ograje in ga kakor otroka spustil v krmar-jevo naročje.

Čoln je bil še na vrveh. Kr-mar in John sta zgrabila zanje, da bi jih mornarji ne odveslali brez kapitana. Tom Fould se je nasmehnil. Pobral je sekiro, ki je ležala na krovu in prese-ka krvi. Čoln je po strani blunknil na vodo. John je bol-no kričnil, a njegov krik je udušilo vpitje mož, ki so v tem trenutku zagledali kaj se priprav-lja med nehom in pa morjem.

Temni oblaki na nebu so bili strašno nabrekli in se str-nili v ob krajih v razcefran, črn baldabin. Toda tudi cunja-sta pokrajina je vidoma preha-jala v celo. Po vsej črni gno-ti pa so neprestano in vse kri-žem švigali bliski. Dolgo je bilo videti, kako so se oblaki zgrinjali navpik drug vrh dru-gega in polzeili navzdol kot sko-zi lič. Pod njim je morje že vrelo in kipeło, da je belo kakor mleko buhtilo po prostoru, ki je še bil med valovi in oblaki. Vseokrog pa je bilo tako čudno tiho, da so ljudje celo na daljo dveh milj čuli grmljavo iz mor-ja pod grozno črno tvorbo, ki se je ugrezala niže in niže. V gluho je odjeknil človeški glas: “Moj Bog! Vodena tromba!”

Vse je zajel preplah. Veslali niso mogli. Oči so jim buljile v neznanški stebel, ki se je zdaj že povsem storil in se malo napošev raztezal od neba do morja. Bledosinje strele so ve-nomer prebiskavale črno mno-žino vode, ki je plala in se pre-tekala no njem.

Tom Fould se je še enkrat za hip zazrl v čoln, ki je bil v njem John. Poslej pa mu je do konca bilo mar le, da izve-de svoj zamiselek. Trdno je bil preverjen, da se mu bo obnesel, pa naj morje besni in rjove, kolikor se mu hoče. Za vse na svetu bi ne mogel od krmila, ko je šlo za ladjo, ki jo je bilo zdaj še moči rešiti. Kaj, če so povsod po sprednjem palubju baklali plameni in je nekje že

rasel v nebo ognjen stebel! Saj bo kmalu izginil. Saj ladja še reže valove kakor prej, kakor da bi ji nič ne bilo. Močno je zgrajena, tudi vodna tromba je ne bo razrušila do kraja.

Visoki valovi z belimi grebe-ni so se čedalje bolj divje za-ganjali vanjo, a jadrnica je svojo pot hitela preko njih. Pač se ji je mudilo z ognjem k črnemu stebri s črnim balda-hinom na vrhu. Bil je že, ka-kor da so se nagatili vanj obla-ki s polovico vsega neba. Nad belim spenjenim morjem se je vrtinčilo, da je jemalo vid. Iz globin je tod tulilo kakor tisoč zveri. Neznanski stebel pa se je nižal in nižal; še hip in zabo-del se bo v razbesnelo morje. Še hip in ognjena ladja se bo za-gozdila vanj.

Tom Fould je že bil kakor sredi tega. Dvigljene glave in divje utripajočega srca je še začutil pritisk krmila ob reke. Potlej pa nič več. Ladja je za-dela ob vodno trombo, ki se je v tem hipu tudi že zrušila na-njo.

Mesec dni kasneje je John pi-sal svojemu dedu:

“Obljubil sem ti bil nesre-čo podobno opisati, vendar ti bom le ob kratkem povedal, kako je bilo. Ne da mi še go-vo-riti na dolgo, in široko.

Goreti je začelo v sprednjem delu ladje menda se je volna sama od sebe vnela. Mornarji so gasili, dokler se ni prvi pla-men prežgal skozi podpalubje. Ob pogledu na zubelj so se mor-narji uprli Tomu. Moral jih je pustiti v čolne. Ker ni hotel z nami, mislim, da je tedaj že vedel, za kaj se zbira v obla-kih. S čolnov smo ga gledali na njegovi zadnji vožnji. Kr-mar je kakor otrok jokal in ve-nomer ponavljal: Bog se ga usmili! Drugo smo molčali in kot okameneli strmeli za ladjo. Ko sem v svetlobi bliska zad-njikat ujel njegov obraz, se mi je zdel vder in srečen.

Strašno je bilo videti, ko se je vodni stebel zrušil na ladjo in se je poveznila nanjo visoka gora vode. Le nekaj trenutkov pa se je razlilo po morju in spet se nam je prikazala jadrnica, nič več v ognju. Odveslali smo k njej in šli spet na krov. Tom je ležal na hrbtu, na prsih od-lomljen jambor. Z jadrovino je bil pokrit do vratu in v očeh ni bilo niti sledu bojazni. Glavo je imel ranjeno le na enem sen-cu; telo pa je bilo polomljeno in zdruzgano.

Na jadnici je bilo vse pod vodo. Ožgani pod je ondod za-pognilo navznoter in ga razce-fralo, kakor da bi bil iz lepen-ke. A s sesalkami smo vodo še kar kmalu izčrpali. Mor-narji so se zdaj radi lotili de-la, zakaj naša barka le ni bila tako razdejana, da bi ne bila več za rabo. Vendar smo morali nekaj dni kakor živina delati, da smo jo za silo spravili.

Čim smo mogli, smo odpluli v najbližji pristan. Krmar, ki je zanesljiv človek, nadzira po-pravilo jadnice. Mornarji pa so se vsi razkropili in zapili. Vse jim rade volje daje za pi-jačo, za storišo, o kapitanu, ki je z ognjeno ladjo zavozil v v vodno trombo, da je pogasil požar.

Ne morem si razjasniti, kaj je bilo Tomu, da je mogel v tako nevarnost zaradi ladje. Vem le, da ga bom vse življenje pogre-šal. Najboljši prijatelj mi je bil, ki počiva zdaj v morju.

Te dni odpotujem domov. Ko pridem, ti bom natančneje razložil, kako se je bilo zgodilo, da je Tom šel in umrl za jad-rnico.”

Iz Slovenije

ZRTEV DIVJEGA LOVCA?

Znano je, da se je letos pri-petilo že vse polno nesreč, med temi celo smrtnih, ko so lovci streljali v grm, za katerim se je pomikalo nekaj živega. Žrtve teh neprevidnih lovcv pa so bili po navadi pastirski in sko-raj vedno so jih zakrivali divji lovci, saj je znano, da pravi lo-vec strelja le tedaj, ko je pre-pričan, da ima res divjad pred seboj. — Te dni na primer v Gornji Savi pri Šmarju v ljubljanskem okraju nekdo kar na krepem ustrelil v nogo 12-letne-ga posestnikovega sina Franca Lisnjaka in ga nevarno ranil. Lovce je nato naglo izginil, ta-ko da domnevajo, da je bil to prejkone lovec brez dovoljenja, to je lovski tat. Proti početju takih divjih lovcv bo treba od-ločno nastopiti. Ti divji lovci škodujejo tako divjadi, ogra-žajo človeška življenja in po-more s svojo nasilno strastjo tudi mnogi domače živine. Pravi lovci vedo kam streljajo, če so res lovci.

OČETA JE POBIL S SEKIRO

V malem naselju blizu Pla-nine pri Sevnici se je zgodil te dni zločin, ki je pretresel vse prebivalstvo. V omenjenem naselju je stanoval posestnik Rapec s svojo družino. Otroci so mu pridno pomagali pri de-lu, le sin France je bil izprijen in se je z leti razvil v nasilne-ža, ki se ga je vsakdo bal. Po-šteno delo mu ni dišalo. Rad je pohajkoval in odnašal z doma očetove prihranke. Oče ga je ponovno svaril, toda zaman.

Te dni se je oče odpravil na delo in je svojemu sinu zopet svetoval, naj se spametuje. Si-na Franceta pa je to razkačilo. Skočil je po sekiro, navalil na očeta in ga udaril s topim de-lom sekiro po glavi. Oče se je takoj zgrudil in je na mestu iz-dihnil. Orožniki so zločinskega sina aretirali in izročili sreske-mu sodišču v Sevnici, od koder so ga prepeljali v zapore okrož-nega sodišča v Celju.

Konec sesalcev

Pod tem naslovom je imel ravnatelj najstarejšega žival-skega vrta v Evropi, menaže-rije v Schoenbrunn, prof. dr. Otto Antonius, zanimivo preda-vanje.

V uvodu je ugotovil, da je to, kar imenujemo “svetovno zgodovino” in kar obsega pri-bližno 6000 let, v primeri z ze-meljsko zgodovino, ki obsega najmanj 2 milijardi let, smeš-no kratek čas. A tudi če me-rimo z merilom zemeljske zgo-dovine, ima zadnje tisočletje in pred vsem zadnja stoletja velik pomen, kajti pripravlja se katastrofa največje mere, prišel je konec dobe sesalcev.

Predavatelj je z neštetimi primeri pokazal, kako so puš-ka, žerja in bolezn, ki jih raz-širjajo udomačene živali, zde-sevskale tudi sesalce, ki žive še svobodno življenje. Los, tur, bizoni, divji konj in mnogi drugi sesalci bodisi ne žive več ali samo po milosti človeka. Alpski kozorog je v zadnjih le-tih narasel spet na kakšnih 4000 živali, toda pirenejski ko-zorog je že po vesti iz leta 1914 popolnoma izginil. Brkatega sera so skoraj popolnoma iz-trebili strupi in past, namenje-ne lisicam. Jelen, srna, volk in bober životarijo.

V Južni Afriki so iztrebili Schomburgovega jelena, ohrani-li so nam je v eni sami foto-grafiji. Težka usoda čaka vse tri v rste nosorogov, ki še žive. V Srednji Aziji izumirajo bi-voli, slon, damjak, popolnoma je izginil divji osel. V Sahari ni bivolov in turov že dve sto

let, v Severni Afriki so iztrebili kravjo antilopo, plemenitega jelena in divjega osla. V Juž-ni Afriki je že davno konec modre antilope, kvage (neke vrste ceber) in belega nosoro-ga. Iz Vzhodne in Zapradne Afrike vidimo od časa do časa filme, ki kažejo presenetljivo velike črede slonov — toda ti posnetki so napravljeni brez iz-jeme v rezervacijah. Trgovci na slonovo kostjo trebi slone čedalje bolj.

Usoda živali in živalskih vrst je neredko odvisna od na-ravnost smešnih okoliščin. Ko so prišla novejva peresa v mo-do, so te velike ptice v Južni Afriki začeli gojiti za največjo skrbijo. Ko je pa pariška mo-da nekega dne ta okras zavrg-la, so pokladi po farmah na ti-sočce nojev. V Severni Ameriki izumirajo bizoni, kondor in ne-ka posebna vrsta labodov. Po-polnoma pa je izumrl beli žer-jav in potujoči golob, ki je ži-vel še pred kratkim v velikani-skih jatah. To sicer niso se-salci, toda ptice so poleg se-salcev najbolj pomilovanja vredne žrtve človeške civili-zacije. V Južni Ameriki izu-mira močvirni jelen, v Avstra-liji kenguruj in volk vročar. Posebno pozornost je posvetil dr. Antonius tudi kitu. Tudi ta žival, največja izmed vseh sesalcev, zavoljo pravega ro-panskega gospodarjenja hitro izumira.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Za ljubitelje leposlovja

- CYKLANEM.** Spisal Janko Kersnik. (136 strani.) Kersnik je pisal v Jurčičevem duhu. Svoj slog je znal tako prilagoditi Jurčičevemu, da je po Jurčičevi smrti uspešno završil njegove nekončane romane. “Cykla-men” je ena njegovih najboljših po-vesti. Cena \$1.00
- MOLOH.** Spisal Janko Kač. (198 stra-ni.) Pisatelj je segel v dobo, ko so začele graditi tovarne na Stajerskem in ko je vse vrelo v nje. Vrelo v nje in jih uničevalo. Strašno maščeva-nje razočarane matere. Cena \$1.00
- MED PADARJI IN ZDRAVNIKI.** Spisal Rider Hagard. (283 strani.) Zgodba o čudoviti egip-čanski kraljici, ki je gospodovala vsemu takratnemu svetu. Rimski vladar je iskal milosti in ljubezni pri nji. Njeno razkošno in razuzdano življenje ter njena tragična smrt. Cena \$1.45
- KRISTOF DIMAČ.** Spisal Jack Lon-don. (404 strani.) Eno najboljših del znanega ameriškega proletarske-ga pisatelja, ki je dobera poznal življenje vseh slojev, ker ga je sam doživljal. Njegova dela so prestav-ljena v vse kulturne jezike. Cena \$1.00
- IZZA KONGRESA.** Spisal Ivan Tav-čar. (548 strani.) Pisatelj je pose-gel v tem romanu v začetek devet-najstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman. Cena \$2.50

Slovenic Publishing Company

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČA-MO NASLEDNJE MUZI-KALJE, KI SMO JIH PREJELI iz LJUBLJANE

- Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50
- SEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50
- SEST NARODNIH PESMI za me-šani zbor 50
- Zorko Prelovec—15 SAMOSEVOV za glas s klavirjem 1.25
- SEST PESMI ZA GLAS IN KLA-VIR 1
- ALBUM SLOVENSKEGA NAROD-NIH PESMI za glas in klavir 1—
- Franc Venturini—SEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 65
- Ferdo Juvanc—IZ MLADIH LET, moški zbori 65
- Peter Jerab—OSEM ZBOROV (moški in mešani) 50

Moški zbori

- OSKAR DEV: Barčica: Oj, moj svet je sov; Kam mi, fantje, drev v vas poj-demo 20
- OSKAR DEV: Srečno, ljubca moja: Ko ptica na tuje gre; Soči: Moj očka ima konjička dva; Dobiv sem pi-semce; Slovo: Je vpihnila luč 40
- EMIL ADAMIČ: Modra devojka (belokranjska) 20
- Vso noč pri potoci 20
- Jurjeva 25
- Hodi Micka domo: Kaj druge-ga hočem: Zdravica 20
- VASILIJ MIRK in A. GROBING: Vetrč: Po gradini 30

“Glas Naroda” 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

V REKORDNEM ČASU ZASITO SRCE.

Pred nekoliko dnevi so v bol-nišnico v Frankfurtu ob Meni izročili nekega možakarja, ki je bil dobil sunek z nožem v sree. Pacient je bil že skoraj izkervavel. Utripa skoraj ni imel več in dihanje mu je od-povedalo. V bolnišnici so se takoj lotili operacije.

Od prihoda bolniškega voza do klinike do začetka operaci-je je preteklo samo 8 minut. Ta izredno težka in skoraj brez-upna operacija je uspela. S re-šo zasili v rekordnem času in bolnik se je počutil sedaj kakš-nih sedem dni po operaciji, pri-lično dobro. V medicinskih krogih je zbudilo posebno po-zornost dejstvo, da so izvršili operacijo v tako kratkem času in brez vsake priprave.

ANEKDOTA.

Naraškin, igralec in inten-dant carskega gledališča v Pe-trogradu, ki je bil navzlic svoji visoki plači zmeraj zadolžen, je dal natisniti zbirko raznih rečenic in jih posvetil svojemu dobrotniku, carju Nikolaju I. Potem pa je dal car napraviti knjigo, kjer so bili listi sami 100 rubeljski bankovci in jo iz-ročil Naraškemu. Ko sta nato bila prvič s carjem skupaj, je car vprašal: “No, Naraškin, kako ti je bila moja knjiga všeč?” — “Tako me je vsebina zanimala,” je odvrnil zviti Na-raškin, “da komaj čakam, da bi dobil še drugi del v roke.” Car se je nasmehnil in Naraš-kin je drug dan dobil drugo, prav tako dragoceno knjigo, kjer je bilo pa pod naslovom napisano: “Drugi in zadnji del.”

SLEHERNI

včasih greši.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

1

Ura je že naznanjala polnočno uro, znani berlinski prodajalec zemljišč in borzijanec Rudolf Werder pa je še vedno klonjen nad knjigami pri svoji pisalni mizi. Glavo si podpira z rokami. Izdelal je svoj letni zaključek, četudi se je že pred precejšnjim časom umaknil iz svoje trgovine, ki mu je v javnosti prinesla mnogo spoštovanja. Pa navzlic temu je vestno svoje prejemke, dohodke od svojih posestev in obresti zapisoval v borzo. Vse to je vpisoval v knjigo, po čije velikem obsegu je bilo mogoče sklepati, da je bila trgovina Rudolfa Werderja zelo obsejna.

Pa je bila še druga knjiga, na čije straneh so se tudi vrstile številke, to pa niso bili dohodki na borzi in ne dohodki iz njegovega podjetja; on edini je vedel, kaj je bilo vpisano v tej knjigi ter ve tudi sam za svoje drugo, tajno opravljeno delo. Nikdo ni ničesar domneval, kaj dela Rudolf Werder, ako ni bil finančnik, poznani borzijanec in prijazen, malo si ten privatnik.

Pred nekaj leti je Rudolf Werder stal pred polomom, tudi njemu so bile strahote inflacije usodepolne in so uničile njegovo podjetje. V onem času je Rudolf Werder tudi izgubil svojo ženo, svojo vročo ljubljeno ženo, ki je bila zanj na svetu navijše bite. Usoda jo je obvarovala, da ni doživela poloma.

Svojo hčer, edinega otroka iz svojega srečnega zakona, očetovega malika po nagli materini smrti, je poslal v vzgojalni zavod. Gospodarske težkoče se je niso smele dotakniti, kajti s preostankom svojega premoženja je za njo v zavodu naprej plačal. Ločitev od hčere mu je bila težka, toda moralo je biti. Ne v prvi vrsti zato, ker bo najprej živel v bedi, temveč zato, ker je hotel stopiti na temno pot, da zopet pride do premoženja, ugleda in bogastva. In o tem koraku, katerega je oče napravil v svojem strastnem poželjenju, da si zopet pridobi izgubljeno premoženje, njegova hči ni smela ničesar izvedeti.

Rudolf Werder je delal. Bil je hladen, trezen mož, ki je imel uspeh. Znal je srečo tudi pritisniti. In tudi v svojem dvojnem življenju, v katero se je zakril s tajinstveno temo, v katero ni mogla posvetiti nobena policijska luč, v tem pustolovskem dvojnem življenju je imel Rudolf Werder srečo na svoji strani. Kajti brez tega najbrže ne bi bil več spoštovan v očeh javnosti, kakor je bil doslej.

Rudolf Werder je napravil proračun svojega življenja. S svojim denarjem, ki si ga je nepošteno pridobil, je na borzi napravil svoj prvi veliki dobiček in s tem prišel svoje novo pošteno poslovanje. Pa tudi še v bodoče je znal razlikovati med pravico in krivicjo; dohodke svojega poštenega delovanja je nalagal na račun dote za svojo hčer Joano. Kaj pa s temnimi, nepoštenimi dohodki? Nalagal jih je na posebni račun, na drugi banki, jih je hranil, toda rabil jih ni.

In zakaj ne? Zakaj je Rudolf Werder delal razliko med pravično pridobljenim premoženjem in med roparskim premoženjem? Zakaj je na prvo stran skrivnostne, nikomur poznane računke knjige zapisal čudne besede?

"Za porabo po določbah moje oporoče."

Rudolf Werder mogoče niti sam ne bi mogel dati jasnega odgovora na vsa ta vprašanja. Ni pa mu bilo treba voditi dvojnega življenja. Ob Vanskem jezeru je imel krasno vilo, v kateri je pred razsulom živel s svojo ženo in katero je pozneje s svojim nanovo pridobljenim denarjem zopet kupil. In tukaj je mirno živel, srečen s svojo hčerjo, zadovoljen z usodo. Samo od časa do časa se ga je polotil kak nemir.

In tedaj Rudolf Werder sam ni vedel, katerega tajna sila ga je silila, da je na pustolovsko pot, na katero je krenil, še vedno stopal. Ne, tega pustolovskega življenja ne mara več; srečen je hotel biti s svojo hčerjo, ogrožati jo je hotel krivice, ki jo je storil. Toda tedaj ga zgrabila neka sila, ki ga je zopet gonila na pustolovsko pot, ga je gnala v nove zločine.

Da, Rudolf Werder, pošten in spoštovan trgovec, mož, ki so ga vsled njegove poštenosti v trgovskem svetu čislali in spoštovali, je bil zločinec. Pa vendar ni mogel več nazaj, enkrat je napravil krivico in od tedaj ga je imela v svojih krepkih, da je pasel svoje oči na slabosti in neumnosti svojih žrtve. Toda še nikdo ni vedel ničesar o tem, vse je bilo zanj še tajnost, še vedno je bil pošten borzijanec, katerega so spoštovali vsi njegovi poznanec in katerega je njegova hči ljubila in oboževala.

In Joana, njegova sreča na svetu, je morala biti obvarovana vsega umazanega; njeno življenje naj stoji trdno na poštenem delu njenega očeta. In zelo ga je pekla vest, da je s svojim delovanjem napravil v nevarnost tudi svojega otroka, da bi bil potegnut v močvirje njegovih zločinov. Sicer pa je vse preskrbel, da tudi v slučaju, da bi mu sreča obrnila hrbet, nikdo ne bi mogel spoznati njegovega drugega obraza. Pa kaj je to koristilo? Ali je s tem zamenjal srečo svojemu otroku?

"Končaj s svojim dvojnem življenjem, Rudolf, še je čas," tako mu kliče v njegovi notranjosti nek opominjalni glas.

In v resnici je hotel skončati vse, česar se je tako sramoval. Konec za vedno!

Odkar je bila njegova hči stara sedemnajst let, jo je imel zopet pri sebi. Sedaj ima že enaindvajset let in oče in hči sta si bila iskreno naklonjena. Oče je storil vse, kar je mogel svoji hčeri brati na oči. Joana pa, ki je dobila svoje ime po bopri, angleški prijateljici svoje matere, je bila iz srca naklonjena svojemu očetu.

Kadar je hodil oče po pustolovskih potih, je Joana vedno mislila, da je na trgovskem potovanju. In pri tem se ji ni zdelo nič čudnega, samo žal ji je bilo, da je bila včasih po cele tedne sama in je bila vesela, kadar se je zopet vrnil.

(Dalje prihodnjak)

GOZDNI POŽARI V CALIFORNIJI

Po severnem delu države Californije divjajo silni gozdni požari, ki so dosedaj uničili že 2500 akrov gozda.

Cigani hipnotizirajo in oplenijo

RADOHOVA VAS,
24. novembra.

Prejšnji teden smo imeli v našem okolju večjo senzacijo zaradi požigalnih nagnenij služkinje Rozalije Kraljeve, ki je v teku enega dne zažgala dve domačiji. Šentvidski orožniki pa so brž razkrinkali nevarno požigalko. Ob aretaciji je priznala, da je namerjala ob prvi priložnosti zažgati še tretjemu sosedu. Zdaj, ko tiči Roza za zapahi višenjskega sodišča, bodo imeli v velikem Gabru mir pred drzno žensko.

Ko se še ni poglobila govorica o požigalki Kraljevi, se širijo govorice o drznih sleparijah ciganske trojice, ki se klati po Dolenjskem. Družčino tvorijo trojica: cigan, njegova žena in sin. Očetu je okrog 50 let, sinu okrog 25, ženi pa 45 let. Iz kraja v kraj se prevažajo na dvovprežnem vozu. Kjerkoli opazijo sumljivo trojico, naj jo predajo orožnikom. Ko so cigani zavohali nevarnost, so jo jedrno odkurili bogvekam. So iz rodu Nikoličev. Okrog Primskovega so osleparili več kmečkih družin. Na več krajih so uspeli tudi s hipnotizmom in sleparije so jim bile precej dobičkanosne.

Značilen je dogodek, ki se je odigral v vasi Ješčah ob vznožju Primskovega. Ciganska trojica je potrkala na vrata pri Čožovih. Navezali so z gospodarjem in gospodinjo, ki sta bila sama doma, razgovor in so jima kar ob začetku izrekli sozalice, ker jih preganja nesreča. "O, mi vemo, da ste revčki in nesrečneži," je poudarjala zgovorna ciganka, tip, kakršnega nahajamo v romantičnih

povestih in igrah. Čoževka se je takoj ujela na besede in priznala, da jih tarejo mnoge skrbi, nesreče pri živini in drugo, najbolj pa skrb, ker imajo tako številno družino. Pri Čoževih imajo namreč kup otrok, vsako leto po enega kakor orglice. "Pa se vam da pomagati," je trdila ciganka, da boste kljub številni družini in uimam srečni. Mi znamo napraviti, da bo iz hiše izginil vir nesreče."

Ciganka je medtem izvelkla iz torbe koren. "To je čudovit koren," je pojasnjevala. Najprej ga je dala v roke gospodarju, ki ga je moral trdno tiščati in ves čas strmeti ciganki v oči. Janez Čož je bil — tako sodijo zdaj za trdno — brž hipnotiziran. Saj je imela ciganka sila oster pogled in Janez je bil po tistem, ko je stiskal koren in zrl ciganki v oči, ves omočen. Malo zatem se je zgodilo isto s Čoževo ženo. Odslej sta bila brez vsake volje. Ciganka ju je najprej uverila, da je vzrok nesreč v hiši dvoje lobanj, ki jih imata nedvede zakopane v kotu hleva. Prva lobanja je človeška, druga mačkina. Cigani jo bodo našli, izkopali in uničili in potem bo pri Čožeh slo vse v srečne dni. Nato je velela ciganka, naj prinese gospodinja kurje jajce. Ciganka je jajce prišla z dvema prstoma in ukazala Janezu Čožu, naj z enim udarcem jajce razbije. Janez Čož je to takoj storil, ciganka pa je porabila vso svojo zgovornost in oba Čoževa sta videla, kar jima je trdila črna priateljica: ko je Čož razbil jajce, se je iz njega izmotala mačkina glava. Iz odprte lobanje je sikal jezik, na koncu jezika je bila dolga črna ščetina. Janez in njegova žena sta od strahu kar drgetala.

"Glejta, to je že eden izmed vzrokov vaših stalnih nesreč. Zdaj smo izvoru že na sledi. V teku treh dni bomo poiskali še drugo lobanjo, ta je

hujsa in večja, saj je človeška. Odslej bo vama, otrokom in vsemu domu boljše!" je zaključila črna žena. In res: mačkina lobanja je švignila pod strop in v zrak. Čoža pri-sežeta, da sta vse, kar zdaj povesta, tudi videla. Bila sta silno prestrašena in kar odleglo jima je, ko je ciganka zaključila svoje coprnije. Nato so cigani začeli izvajati od obeh Čoževih razne stvari. Gospodarju so ukazali, naj prinese ves denar, kar ga ima pri hiši. Mož se je otepal, da ga nima dosti. Cigani so nato hoteli imeti vsaj tisočak, potem so se udali na stotak. Čož je pokorno prinesel denarnico in strel pred goste vse, kolikor je imel pri hiši. Zatem so hoteli cigani živili; gospodar in gospodinja sta kašče skoraj izpraznila; ciganom sta izročila posodo z mastjo, težko kakih 10 kg in dve gnjati, ki sta tehtali 7 kg. Ciganom sta izročila tudi sodček vina iz primskovskih vinogradov. Cigani so si dobro stregli in natakali tudi med ceremonijo. Saj so izpili kar 6 litrov vina, vmes so tudi pridno zalagali. Iz kašče sta prinesla Čoževa tudi vrečo žita in ajde. Za približek ciganskim konjem sta nabasala še detelje, pa sta navrgla še koruze in ovs. Cigani so med temi stikali po hiši in odnesli tri železne zavore, dva zvitka vrvi in nekaj orodja, med drugim celo sekuro iz drvarnice. Sploh niso bili izbirčni in so kar cel kup raznih daril naložili na voz. Pred odhodom pa so še vedno omočeni Čoževa naraočili, naj trdo verujejo, da se jima bo življenje izboljšalo. Ves čas morata trdno misliti na nesrečo, ki počiva v hlevu, sama pa ne smeta tri dni in tri noči iz hiše, sicer bi bilo vse prizadevanje zaman.

Nesreča bi se šepodvojena vrnila. Nato so cigani pogladi, obljubili pa so pred razstankom, da se tretji dan vrnejo, tedaj bodo uničili še človeško lobanjo in pri Čoževih bo zavladala sreča, mir in blagostanje.

Oba Čoževa sta res ostala tri dni doma. Otrokom nista razodela, kaj se jima je primerilo. Ko pa so trije dnevi minili in ni bilo ciginov od nikoder, kašče pa prazne in Čoževi brez beliča, sta Čoža povedala dogodovščino sosedom in dogodek je prišel na uho oblastvom, ki so ugotovila, da je vse, kar se govori po Ješčah o srečanju s cigani, resnica. Bog vedi, koliko podobnih sleparij so cigani izvršili še drugod, kjer čakajo, da rok poteče in se cigani vrnejo.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

10. decembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
11. decembra:
Bremen v Bremen
14. decembra:
New York v Hamburg
Rex v Genoa
16. decembra:
Queen Mary v Cherbourg
17. decembra:
Paris v Havre

VSE PARNIKE
in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

21. decembra:
Hansa v Hamburg
26. decembra:
Normandie v Havre

Po'eg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCA

v limitirano usnje vez 50
v usnje vez 30
v fino usnje vez 1.00
v najfinije usnje vez 1.20
v najfinije usnje trda vez 1.50
v bel celluloid vez 1.20

NEBESA NAŠ DOM

v limitirano usnje vez 1.00
v najfinije usnje vez 1.30
v najfinije usnje trda vez 1.60

RAJSKI GLASOVI

platno vezano 80
v usnje vez. (št. 415) 1.00
v usnje vez. (št. 416) 1.25
v usnje vez. (št. 408) 1.50
v celluloid vez. (št. 614) 1.50

SVETO PISMO

MARIJA VARHINJA

NEDOLŽNOSTI

v limitirano usnje vez 1.00
v fino usnje vez 1.60

Angleški molitveniki: (ZA MLADINO)

Child's Prayerbook:

v barvnate platnice vezano .30

v belo kost vezano 1.10

Come Unto Me

v platnice vezano 30

v belo kost vezano 35

Key of Heaven

fino vezano 35

v usnje vezano 70

v najfinije usnje vezano 1.20

Angleški molitveniki: (ZA ODRASLE)

Key of Heaven

v celluloid vezano 1.20

v celluloid najfinije vez. 1.50

v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:

v fino usnje vezano 1.40

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

dni doma. Otrokom nista razodela, kaj se jima je primerilo. Ko pa so trije dnevi minili in ni bilo ciginov od nikoder, kašče pa prazne in Čoževi brez beliča, sta Čoža povedala dogodovščino sosedom in dogodek je prišel na uho oblastvom, ki so ugotovila, da je vse, kar se govori po Ješčah o srečanju s cigani, resnica. Bog vedi, koliko podobnih sleparij so cigani izvršili še drugod, kjer čakajo, da rok poteče in se cigani vrnejo.

STRAŠNA DEJANJA 13-LETNEGA TOLOVAJA V NEMČIJI.

18. novembra sta pri Huttenbergu na Koroškem dva mlada zločince ustavila avtomobil in z revolverjskimi strelci ubila šoferja. Z njegovim avtomobilom sta nato odpeljala v labudsko dolino, kjer sta pustila avtomobil na cesti. Od tam skimi strelci, nato pa aretirana, sta odšla v okolico Perhaua na nakar so ju odpeljali v zaporo Štajerskem. Blizu tega kraja je sta potegnili vrvi čez cesto. Proti osmi uri zvečer je po ce-

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero
216 WEST 18th STREET, NEW YORK